

Schaktningsövervakning intill ett gravfält i Hamneda-Ryd

Arkeologisk schaktningsövervakning 2023

L2024:184 (Härd), Hamneda-Ryd 2:13, Hamneda socken,
Ljungby kommun, Kronobergs län, Småland

Andreas Emilsson

Arkeologisk rapport 2024:9

MUSEIARKEOLOGI SYDOST
– en del av Kalmar läns museum

Schaktningsövervakning intill ett gravfält i Hamneda-Ryd

Arkeologisk schaktningsövervakning 2023

L2024:184 (Härd), Hamneda-Ryd 2:13, Hamneda socken,
Ljungby kommun, Kronobergs län, Småland

Författare	Andreas Emilsson
Copyright	Kalmar läns museum 2024
Redaktion	Anna-Karin Karlsson, Stefan Siverud
Kartor	Publicerade i enlighet med tillstånd 507-98-2848 från Lantmäteriverket
Förlag	Kalmar läns museum
ISSN	1400-352X

Innehåll

Sammanfattning	7
Inledning	8
Topografi och fornlämningsmiljö	9
Historiska kartor.....	10
Syfte	13
Metod och genomförande	14
Resultat	15
Tolkning och åtgärdsförslag	17
Utvärdering	18
Referenser	19
Tekniska och administrativa uppgifter	21
Bilagor	22

Sammanfattning

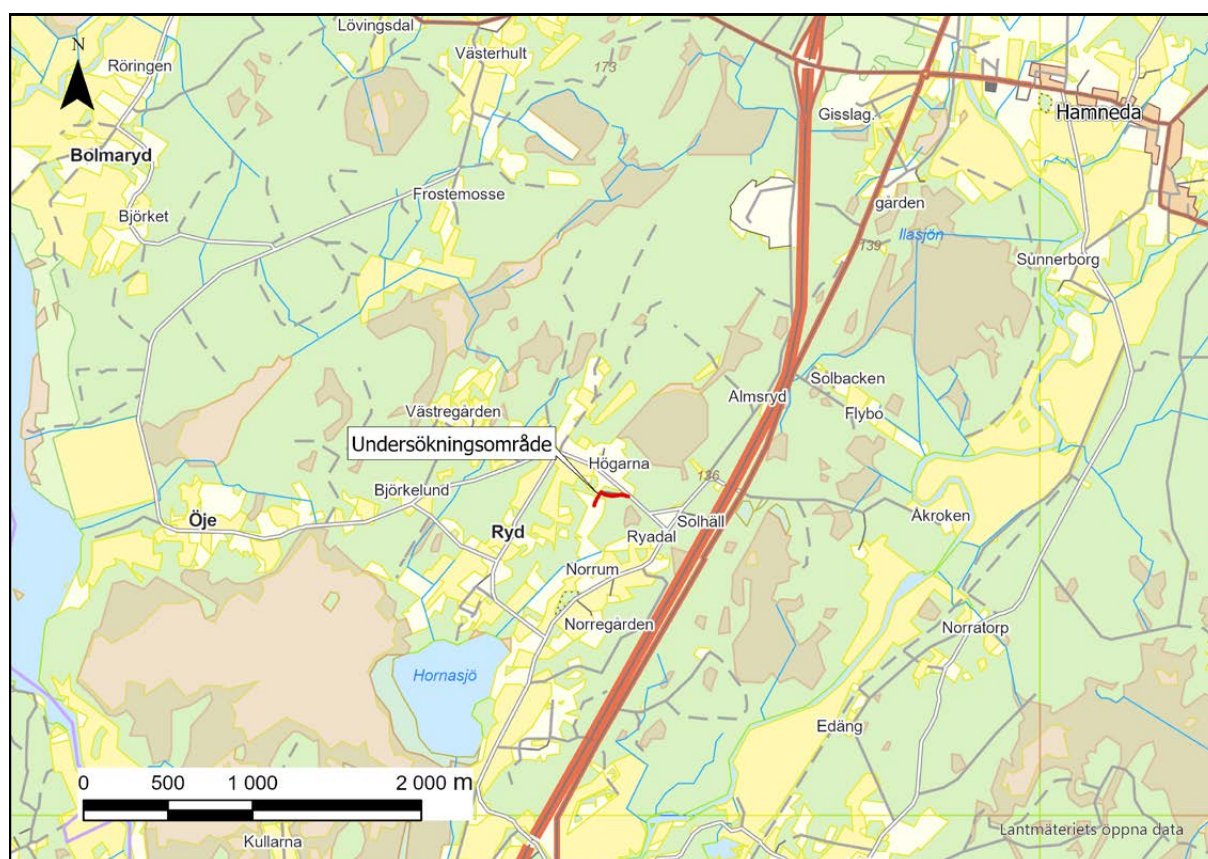
Museiarkeologi sydost har med anledning av planerad ledningsdragning genomfört en schaktningsövervakning av ett område strax söder om gravfält L1954:3830, inom fastigheten Hamneda-Ryd 2:13, Ljungby kommun, Kronobergs län.

Vid schaktningsövervakningen påträffades härden L2024:184. Denna provtogs och daterades till 5206–4940 f. Kr (95,4%, Ua-81426). Inga andra lämningar eller fynd berördes vid schaktningsövervakningen.

Inledning

Museiarkeologi sydost har med anledning av planerad ledningsdragning genomfört en schaktningsövervakning av ett område strax söder om gravfält L1954:3830, inom fastigheten Hamneda-Ryd 2:13, Ljungby kommun, Kronobergs län (fig. 1). Fälftarbetet genomfördes den 16 nov 2023 med en arkeolog.

Utredningen genomfördes efter beslut från Länsstyrelsen i Kronobergs län. Beställare var E.ON Energidistribution AB som också bekostade undersökningen. Ansvarig för den arkeologiska schaktningsövervakningen var Andreas Emilsson som även satt samman rapporten.

Figur 1. Översiktskarta med det aktuella undersökningsområdet.

Topografi och fornlämningsmiljö

Ledningsdragningen genomfördes inom en ca 280 m lång sträcka som vid undersökningstillfället berörde en öppen betesmark samt en grusväg. Sträckan som ledningen berörde varierade höjdmässigt mellan 140–144 m ö h. Ledningsdragen passerade direkt söder och väster om gravfältet L1954:3830, där gravfältet låg uppe på en höjd omkring 149–150 m ö h (fig. 2).

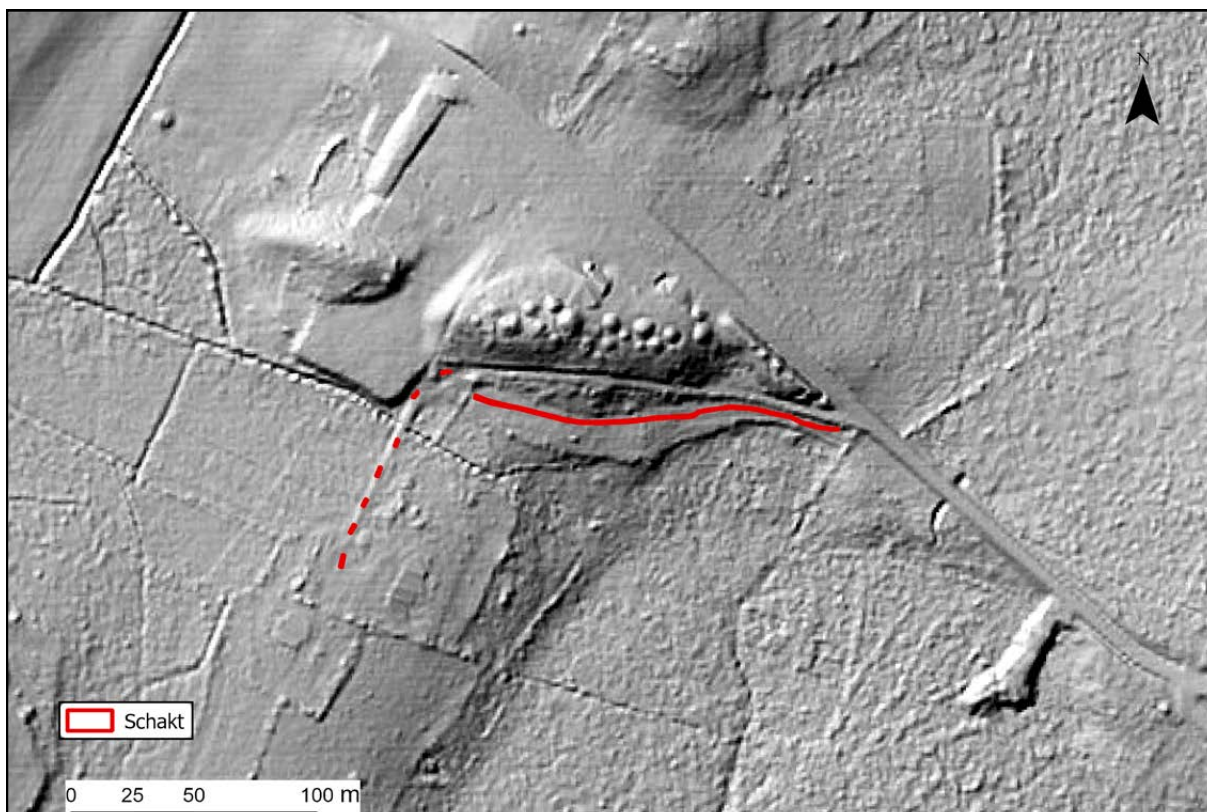
Gravfältet L1954:3830 är ett typiskt gravfält för denna del av länet och folklandet Finnveden med primärt tätt liggande gravhögar. Gravfälten och de många gravarna visar att bygden varit tätbefolkad, men få arkeologiska utgrävningar har utförts av gravfält från denna tid. Gravgåvor och gravkonstruktioner visar att det funnits en gemensam tradition omkring begravningsritualen. De många gravfälten kan ge ett intryck av ett stabilt och uråldrigt samhälle (bl.a. Artelius 2010; Burström 1991; Svanberg 2003a, 2003b). Det är vidare få boplatser i Finnveden från yngre järnålder som genomförts. Men bland annat undersöktes hösten 2015 en boplatz och hantverksområde vid Replösa i den östra delen av Ljungby (Åstrand & Ring 2017). I sammanhanget kan även undersökningarna från E4an Hamneda nämnas, där omfattande undersökningar av fossil åkermark från äldre järnålder utfördes och där man även fann spår efter den äldre järnålderns bebyggelse (Lagerås 2000).

Gravfältet L1954:3830 innehåller minst 24 fornlämningar (fig. 2 & 3). Dessa utgörs av 18 högar och 6 runda stensättningar. Högarna är 4–9 m i diameter och 0,4–1,6 m höga. Ytterligare en möjlig gravhög noterades i samband med

schaktningsövervakningen och mättes in och registrerades som L2024:185. Den möjliga gravhögen låg precis intill den grusväg som passerade i kanten på gravfältet och är ca 5,5 m i diameter, 0,45 m hög med en central kraterformad grop. Gravfältets storlek kom vidare att justeras då flertalet säkra gravar låg utanför den tidigare satta utbredningen. Inom gravfältet L1954:3830 delundersöktes en hög 1978 av Smålands Museum. Högen hade skadats på 1950-talet då missionshuset på platsen byggdes ut. Vid undersökningen som föreföll beröra ca hälften av högen påträffades ett sotigt lager samt en mindre bit ben (Smålands museums topografiska arkiv, se bilaga 5).

Det finns vidare ett stort antal gravfält och gravar i närområdet. Inom ca 500 m från utredningsområdet finns åtta registrerade högar, stensättningar samt en stenkrets (bl.a. L1954:4746, L1954:4463, L1954:390). Strax söder om undersökningsområdet ligger det större gravfältet L1954:3668 med 104 gravar som det genomförts schaktningsövervakningar intill. Vid en schaktningsövervakning 2007 påträffades en möjlig skelettgrav dold under mark som kunde styras bort från den då planerade ledningsgrävningen (Åstrand 2007).

Omkring 150 m sydöst om L1954:3830 finns ett område med fossil åkermark bestående av ett 30-tal rösen inom en yta på 170 x 180 m. På ca 400 m avstånd ligger fornkern, L1954:5330. Ca 200 m nordväst om undersökningsområdet finns även två gårdstomter, varav den ena, L1954:4659, mäter ca 90 x 70 m (VNV-ÖSÖ). Enligt 1826 års karta utsträckningen för ”Östregården”, tillhörande Ryds by. 50 m VNV om denna finns

Figur 2. Höjdsuggningskarta samt upptagna schakt.

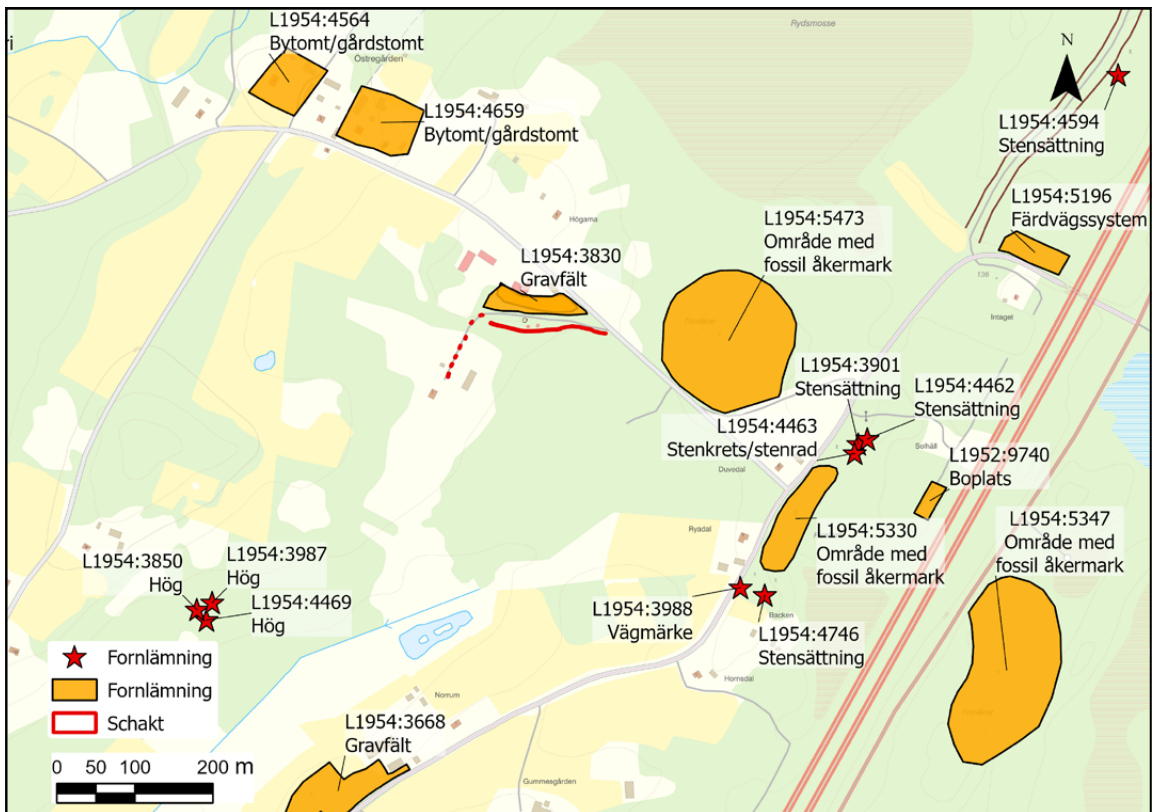
gårdstomt, L1954:4564, som mäter ca 75 x 65 m (NÖ-SV). Enligt 1826 års karta utsträckningen för "Västregården", tillhörande Ryds by. Äldsta skriftliga namnbelägg enligt OAU: år 1474. Båda gårdstomterna är idag bebyggda (Fornreg).

Historiska kartor

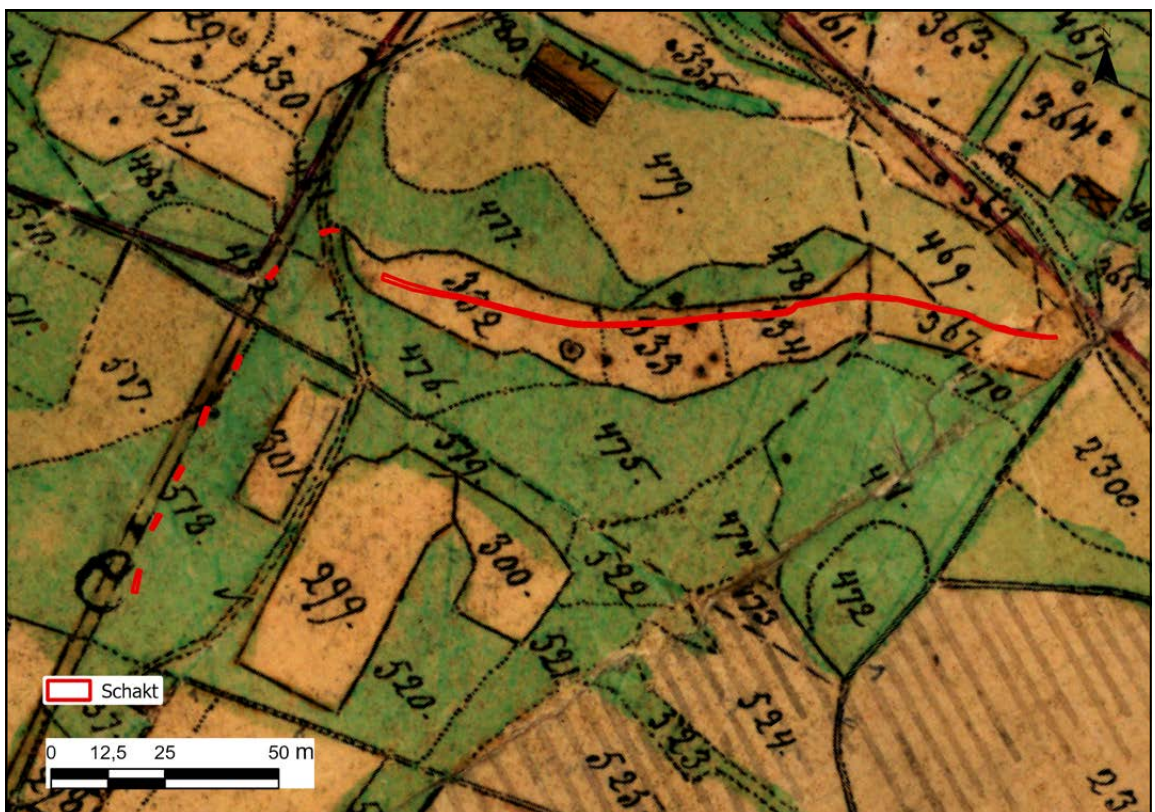
På kartan över laga skifte från 1897 ligger de upptagna schakten inom brukad åker samt tangerar den vägsträckning som även fanns i området idag (LMA: 07-ham-125) (fig. 4). I åkermarken som har beskrivningen "brännåker", finns flera röjningsrösen utsatta. I kartan går det vidare se att

själva gravfältet inte har tagits något större notis om utan beskrivs kort och gått som "backe" utan markeringar för gravarna i kartan.

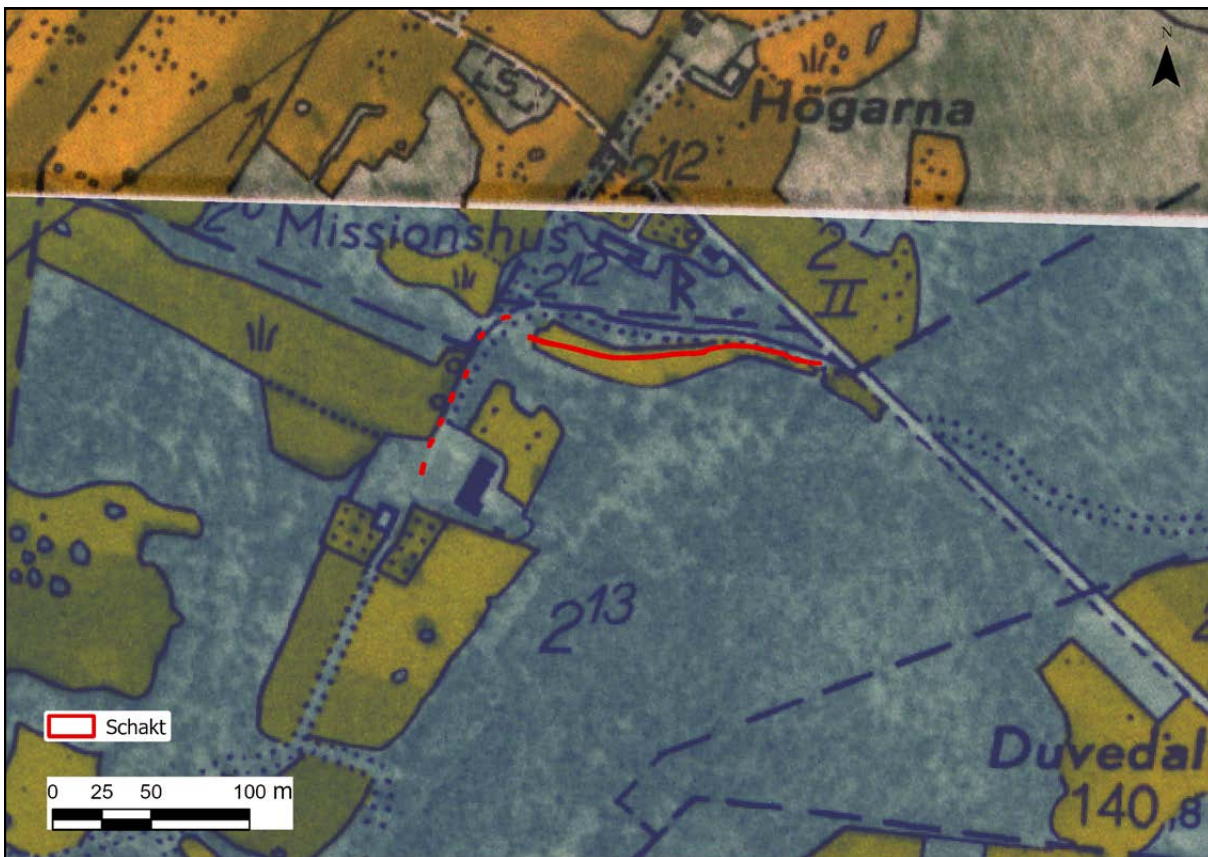
På den ekonomiska kartan från 1951 tangerar fortsatt de upptagna schakten åker och samma vägsträckning (Hornsborg, 4D6f5) (fig. 5). Röjningsrösen i åkermarken finns dock inte längre kvar och gravfältet är nu utsatt i kartan. Vid den aktuella schaktningsövervakningen noterades dock två röjningsrösen i slänten direkt ovanför den tidigare åkermarken som idag användes som en betesmark (se fig. 7 i Resultat-kapitlet).

Figur 3. Fornlämningsmiljö.

Figur 4. Karta över laga skifte från 1897 med upptagna schakt (LMA: 07-ham-125).

Figur 5. Ekonomiska kartan från 1951 med upptagna schakt (Hornsborg, 4D6f5).

Syfte

Syftet med undersökningen var att förhindra att eventuell fornlämning skadas (genom att styra bort från den om möjligt) alternativt att med ett vetenskapligt arbetssätt dokumentera eventuella påträffade fornlämningar.

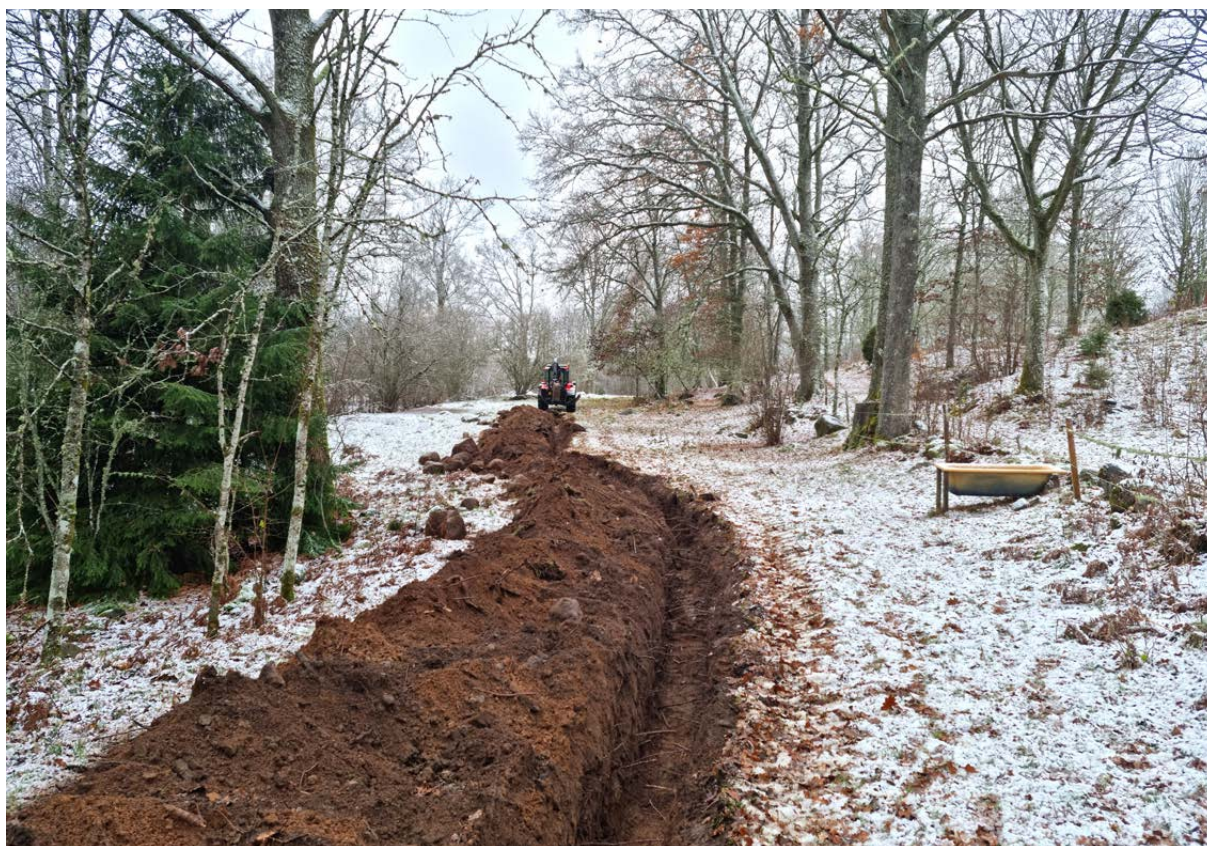
Metod och genomförande

Det arkeologiska arbetet genomfördes som en schaktningsövervakning där sträckan för ledningsschaktet togs upp i förväg, vilket underlättade och var tidsbesparande för arkeologin och utförarna på platsen. Schaktbredden var 0,5 m och djupet 0,6–0,7 m (fig. 6).

Jordlagren schaktades bort i intervaller där en kontinuerlig rensning och metalldetektering genomfördes.

Påträffade lämningar dokumenterades genom inmätning, beskrivning och fotografering. Inmätning skedde med en RTK-GPS där schakt och anläggningar mättes in i koordinatsystemet Sweref 99TM. Fotodokumentation gjordes fortlöpande.

En analys av vedartsprover har genomförts av Erik Danielsson/Vedlab (bilaga 3) och ¹⁴C-analys har gjorts av Ångström/Tandemlaboratoriet vid Uppsala universitet (bilaga 4).

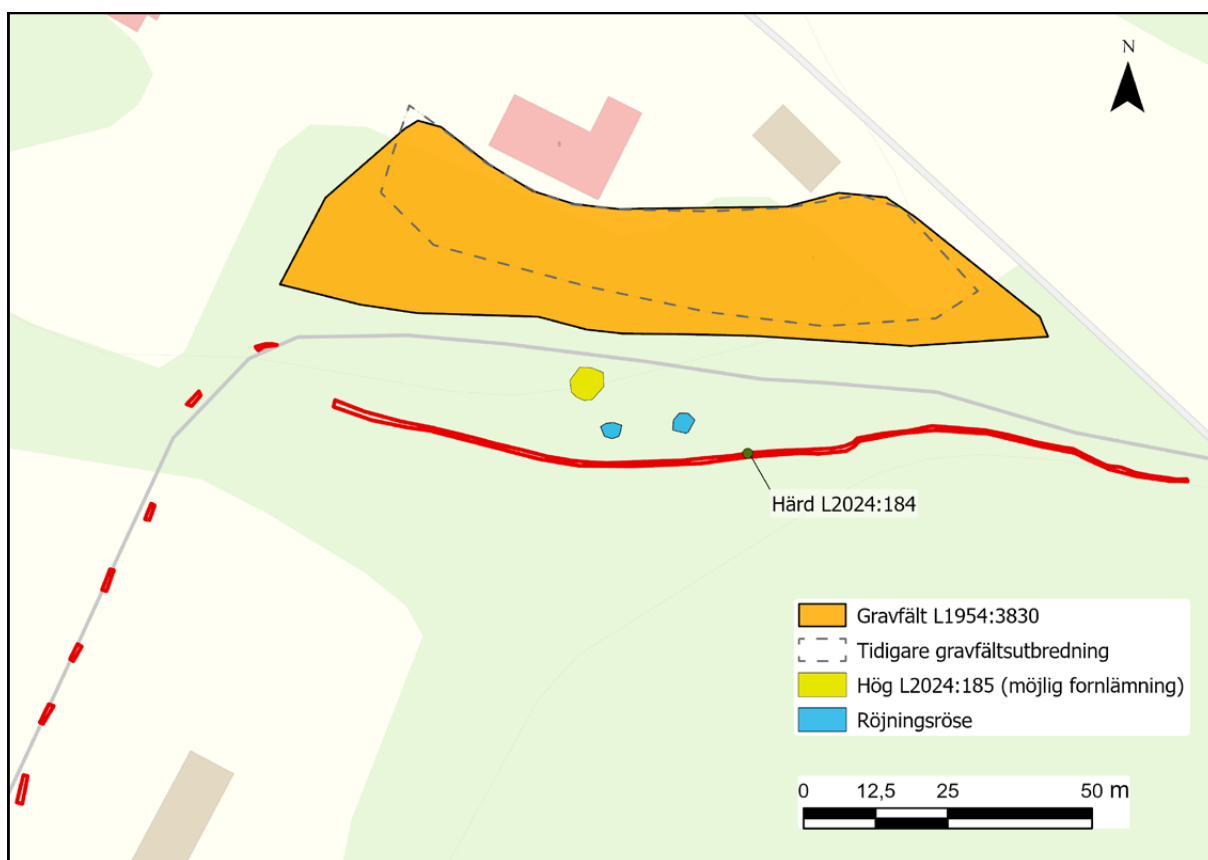

Figur 6. Schaktning (schakt 1) direkt söder om gravfältet. Betesmarken som schaktet drogs inom utgjorde ett platåliknande läge med gravfältet uppe på en höjd norr om och lägre som fuktigare mark söder om. Foto från Ö.

Resultat

Direkt söder om gravfältet L1954:3830 inom mark som idag användes för bete, drogs ett sammanhängande ca 150 m långt schakt (se schakt 1 i bilaga 1 och 2). Gravfältet låg på en höjd där betesmarken som schaktet drogs inom låg ett par meter lägre inom en plåtliknande yta (fig. 6). Marken utgjordes av en siltig sand som var relativt blockig och stenig. Nedanför betesmarken i söder fanns lägre liggande, blötare och än mer blockig mark.

I mitten av schakt 1 tangerades kanten på härden L2024:184 (fig. 7). Denna upptäcktes i den nedre delen av matjorden, 0,2 m under grässvålen (fig. 8). Härden som var 0,6 m lång och 0,25 m djup, hade en blandad fyllning med gråsvart sotig sand med en skärvig eldpåverkad sten centralt. I botten av härden togs ett kolprov P1 (tab. 1). Provet innehöll kol från ek och tall, där tall valdes ut och daterades till 5206–4940 f. Kr. (95,4%, Ua-81426).

Figur 7. Översikt av upptagna schakt samt den påträffade härden L2024:184. Norr om schaktet noterades två röjningsrösen som mättes in men berördes ej av ledningsdragningen. Vidare noterades en hög med en kraterformad fördjupning som möjligen kan utgöra en gravhög. Denna mättes in som L2024:185.

I ledningssträckan som drogs sydväst om gravfältet berördes en grusväg. Markförhållandena runt om denna sträcka var sämre än inom betesmarken och var blötare och blockigare. Förutsättningar för arkeologiska lämningar i denna sträckning bedömdes som låg. Detta gjorde att det valdes att tas upp små kontinuerliga provschakt i vägen för

att se om det fanns någon yta som hade bättre förhållande. Samtliga upptagna schakt i grusvägen uppvisade att marken var uppfylld, i tre av schakten tangerades ej påförda lager därunder men dessa utgjordes av steniga och fuktiga lager med låg potential för arkeologiska lämningar.

Figur 8. Sektion genom härden L2024:184. Foto från S.

Anl.	Provid.	Vedart	Daterat material	Datering 1 σ	Datering 2 σ	Lab.nr
L2024:184, härd	1	Ek 5 bitar	Tall 14mg	5202–5178 f.Kr. (14,4 %)	5206–5150 f.Kr. (20,2%)	Ua-81426
		Tall 8 bitar		5063–4987 f.Kr. (51,1%)	5125–4940 f.Kr. (75,2%)	
				4964–4957 f.Kr. (2,7%)		

Tabell 1. Analyserat prov från härden L2024:184.

Tolkning och åtgärdsförslag

Förhållandena inom undersökningsområdet med den blockiga och bitvis fuktiga marken, innebar att förutsättningarna för arkeologiska lämningar var begränsad. Störst potential hade området som idag utgjordes av en betesmark direkt söder om gravfältet, där den mesolitiska härden L2024:184 påträffades.

Gravfältet L1954:3830 och dess gravar följde vidare höjdläget som låg norr därom och inga spår eller tecken fanns på att det också funnits gravar inom den lägre liggande mark som nu berördes. En möjlig gravhög mättes dock in ca 15 m norr om det upptagna schaktet, men denna låg någon meter högre upp och i slänten till höjden. Ur ett boplatsperspektiv under järnåldern bör den högre liggande marken i norr, väster och öster utgjort bättre lägen, vilket också styrks av de registrerade historiska gårdstomter som finns i området vilka kan relatera till äldre boplatslägen.

Den påträffade härden påvisar att det funnits en aktivitet i området under mesolitikum. Det finns en registrerad boplat, L1954:5038, med upphittat flintmaterial (pilspets och flintavslag) ca 1 km sydväst om undersökningsområde vid Hornasjön. I övrigt finns det relativt få lösfynd eller boplatsspår i det direkta närområdet. Ytterligare längre norrut mot Bolmen och de närliggande vattendragen finns dock ett stort antal boplatser varav en del också berörts av arkeologiska undersökningar

(t.ex Persson 2012; Alexandersson m.fl 2022). Den senaste forskningen om mesolitikum i denna del av länet har bland annat berört boplatsernas läge i förhållande till höjdnivåer och vattennivåer i området, och då speciellt Fornbolmen och dess tippning vid omkring 5600 f. Kr. (Persson 2012; Persson 2016). I området omkring Bolmen har påträffats flera tidigmesolitiska boplatser omkring 150 m ö h men under mellan- och senmesolitikum återfinns de också vid lägre höjdnivåer (Persson 2012; Knarrström 2000). Längre bort från Bolmen finns inte riktigt denna tydliga koppling. Söderut vid Markaryd har en tidigmesolitisk boplat undersökts som också låg långt ifrån dagens vattendrag vid en höjdnivå omkring 140–143 m ö h (Larsson & Persson 2003) Även vid Lagan har tidigmesolitiska, såväl som mellan- och senmesolitiska fynd och lämningar hittats omkring 144–145 m ö h (Alexandersson m.fl 2022). Om man ser till läget för den aktuella härden omkring 141 m ö h går det hypotetiskt att tolka det som att vatten sträckt sig fram i den lägre liggande och fuktigare marken direkt söder om dagens betesmark, vilket hade placerat läget för härden i ett gynnsamt vattennära läge för ca 7000 år sedan.

Utifrån den genomförda schaktningsövervakningen föreslås inga ytterligare arkeologiska åtgärder. Beslut i ärendet fattas av länsstyrelsen i Kronobergs län.

Utvärdering

Schaktningsövervakningen svarade enligt vår bedömning upp till de ställda målen genom att med vetenskapligt arbetssätt dokumentera påträffad lämning samt att förhindra att eventuell fornlämning skadades.

Referenser

- Alexandersson, K., Emilsson, A., Åstrand, J. & Söderström, U. 2022. E4 Ljungby SU 2018 – delsträcka norr. Simlaängen, Vadtorpet och Ekuddefallet. Arkeologisk undersökning 2018. RAÄ 347, Berga socken. RAÄ 196/202 samt 199, Dörarps socken, Ljungby kommun, Kronobergs län. Kalmar läns museum. Arkeologisk rapport 2022:8.
- Artelius, T. 2010. Den gamla och den nya döden. Om vikingatidens förkristna begravningar, religiösa idéer och religionsskiftet. Jönköpings läns museum arkeologisk skriftserie:1.
- Burström, M., 1991. Arkeologisk samhällsavgränsning: en studie av vikingatida samhällsterritorier i Smålands inland. Diss. Stockholm: Univ.
- Lagerås, P. 2000. Järnålderns odlingssystem och landskapets långsiktiga förändring. Hamnedas röjningsröseområden i ett paleoekologiskt system. I: Lagerås, P. (red.) Arkeologi och paleoekologi i sydvästra Småland. Tio artiklar från Hamnedaprojektet. Riksantikvarieämbetet Avdelningen för arkeologiska undersökningar Skrifter No 34. Lund.
- Knarrström, B. 2000. Tidigmesolitisk bosättning i sydvästra Småland. En komparativ studie över stenteknologi och regionala bosättningsmönster med utgångspunkt i en boplats vid Hamneda. I: Lagerås, P (red). 2000. Arkeologi och paleoekologi i sydvästra Småland
- Larsson, A-C & Persson, C. 2003. Arkeologisk förundersökning. RAÄ 71, Såna 1:7, Markaryds socken, Kronobergs län. Smålands museum rapport 2003:5.
- Persson, C. 2012. Den hemliga sjön - en resa till det småländska inlandet för 9 000 år sedan. GOTARC Series B, No 58.
- Persson, C. 2016. Sjön Bolmens förändrade vattennivåer - En arkeologisk diskussion om landskapsutveckling under perioden 5300 - 2000 f. Kr. Kronobergs, Hallands och Jönköpings län. Småland. Smålands museums rapport 2016:15.
- Svanberg, F. 2003a. Decolonizing the Viking Age 2. Acta Archaeologica Lundensia. Series in 8°, no. 43. Stockholm.
- Svanberg, F. 2003b. Death rituals in southeast Scandinavia AD 800-1000. Decolonizing the Viking Age 2. Acta Archaeologica Lundensia. Series in 4°, no. 24. Stockholm. 2003.
- Åstrand, J. & Ring, C. 2017. Replösa – boplats och hantverksområde från vikingatid och tidig medeltid Arkeologisk undersökning 2015 RAÄ 59:1, Replösa 4:40, Ljungby socken, Ljungby kommun, Småland. Arkeologisk rapport 2017:02. Kalmar läns museum.
- Åstrand, J. 2007. Arkeologisk förundersökning inom en sträcka för ledningsdragnings vid gravfältet RAÄ 12, Horn 4:25, Hamneda socken, Ljungby kommun, Småland. Smålands museum rapport 2007:23.

Lantmäterimyndigheternas arkiv (LMA)

Laga skifte, Ägoutbyte 1897. Akt: 07-ham-125

Rikets allmänna kartverks arkiv

Ekonomiska kartan 1951, Hornsborg, 4D6f51

Ekonomiska kartan 1952, Västerhult, 4D7f52

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr:	431-4438-2023
Kalmar läns museums dnr:	33-374-2023
Projektnummer KLM:	A2367
Uppdragsgivare:	E.ON Energidistribution AB
Landskap:	Småland
Kommun:	Ljungby
Socken:	Hamneda socken
Fastighet:	Hamneda-Ryd 2:13
Fornlämningsnr:	L2024:184
X koordinat:	6281869 (N)
Y koordinat:	427483 (E)
Latitud:	56.675304
Longitud:	13.816517
M ö h:	141–144 m ö h
Fältarbetstid:	16 nov 2023
Antal arbetsdagar:	1
Personal:	Andreas Emilsson
Foto, Du-nummer:	Du 447
Analyser:	Uppsala universitet, Vedlab AB.
Tidsålder:	Mesolitikum
Dokumentation:	All dokumentation förvaras på KLM.
Inmätning:	Koordinater och höjdangivelser i rikets koordinatsystem SWEREF 99 TM och RH2000.

Bilagor

Bilaga 1. Schaktplan	23
Bilaga 2. Schakttabell.....	24
Bilaga 3. Vedartsanalysrapport av Vedlab.....	25
Bilaga 4. ¹⁴ C-dateringsrapport av Uppsala universitet	27
Bilaga 5. Undersökningsrapport av Smålands museum 1978	29

Bilaga 1. Schaktplan

Bilaga 2. Schakttabell

Id	Yta (m ²)	Djup (m)	Beskrivning
1	100	0,85	Upp till 0,85 m djupt. Varierande karaktär men generellt 0,45 m tjock matjord och grässvål som övergick i beigebrun sandig silt. I botten ljusare silt. Bitvis mycket sten och block. I öster blötare och ett ca 0,1 m tjockt lager med mörkare något humös silt fanns mot botten. Troligen relaterar detta till en vattenpåverkan.
2	1,5	0,7	Yngre påfört väggrus i ytan samt uppfyllt ner till schaktbotten.
3	2,1	0,7	Väggrus som i botten av schaktet övergick i humös något blöt och stenig sandig silt.
4	2,1	0,7	Väggrus som i botten av schaktet övergick i humös något blöt och stenig sandig silt.
5	3	0,7	Stensatt vägfyllning och grus ner till schaktbotten.
6	2,2	0,7	Stensatt vägfyllning och grus ner till schaktbotten.
7	3	0,7	Stensatt vägfyllning och grus ner till schaktbotten.
8	4,5	0,7	Stensatt vägfyllning och grus ner till schaktbotten.

VEDLAB

Vedanatomilabbet

Vedlab rapport 23097

**Vedartsanalyser på material från Kronobergs län,
Ljungby L1954:3830**

VEDLAB

Vedanatomilabbet

Vedlab rapport 23097

2023-12-06

Vedartsanalyser på material från Kronobergs län, Ljungby L1954:3830

Uppdragsgivare: Andreas Emilsson/Museiarkeologi Sydost

Arbetet omfattar ett kolprov från en schaktningsövervakning strax utanför ett gravfält från yngre järnålder. Provet innehåller kol från ek och tall. Egenåldern kan bli hög vid datering av provet.

Analysresultat

Anl.	ID	Anläggnings- typ	Prov- mängd	Analyserad mängd	Trädslag	Utplockat för ¹⁴ C-dat.	Övrigt
4	1	Härd	0,1g	0,1g 13 bitar	Ek 5 bitar Tall 8 bitar	Tall 14mg	

Erik Danielsson/VEDLAB

Box 178

791 24 FALUN

Tfn: 070 34 00 645

E-post: vedlab@vedlab.se

www.vedlab.se

De här trädslagen förekom i materialet

Art	Latin	Max ålder	Växtmiljö	Egenskaper och användning	Övrigt
Ek	<i>Quercus robur</i>	500- 1000 år	Växer bäst på lerhaltiga mulljordar men klarar också mager och stenig mark. Vill ha ljus, skapar själv en ganska luftig miljö med rik undervegetation med tex hassel.	Hård och motståndskraftig mot väta. Båtbygge, stängselstolp, stolpar, plogar, fat. Energirik ved ger mycket glöd.	Ekollonen har använts som grisfoder. Trädet har ofta ansetts som heligt. Man talar ofta om 1000-års ekar men de är sällan över 500 år.
Tall	<i>Pinus silvestris</i>	600 år	Anspråkslös men trivs på närringsrika jordar. Den är dock ljuskrävande och blev snabbt utkonkurrerad från de godare jordarna när granen kom	Stark och hållbar. Konstruktionsvirke, stolpar, pålar, båtbygge, kärl (ej för mat) takspån, tjärbloss, träkol, tjärbränning	Underbarken till nödmjöl, årsskott kokades för C- vitaminerna. Även som kreatursfoder

Uppgifter om maximal ålder, växtmiljö, användning mm är hämtade ur: Holmåsen, Ingmar Träd och buskar. Lund 1993. Gunnarsson, Allan Träden och människan. Kristianstad 1988. Mossberg, Bo m.fl. Den nordiska floran. Brepol, Turnhout 1992.

Vedartsanalysen görs genom att studera snitt- eller brottytor genom mikroskop. Jag har använt stereolupp Carl Zeiss Jena, Technival 2 och stereomikroskop Leitz Metalux II med upp till 625 gångers förstoring. Mikroskopfoton är tagna med Nikon Coolpix 4500. Referenslitteratur för vedartsbestämningen har i huvudsak varit Schweingruber F.H. Microscopic Wood Anatomy 3rd edition och Anatomy of European woods 1990 samt Mork E. Vedanatomi 1946. Dessutom har jag använt min egen referenssamling av förkolnade och färskas vedprover.

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Kol-14 gruppen

Besöksadress:
Ångström Laboratoriet
Lägerhyddsvägen 1

Postadress:
Box 529
751 21 Uppsala

Telefon:
018 – 471 3124

Hemsida:
<http://www.tandemlab.uu.se>

E-post:
radiocarbon@physics.uu.se

Andreas Emilsson
Kalmar läns museum
Museiarkeologi
Sandvägen 15
352 45 VÄXJÖ

Resultat av ^{14}C datering av träkol från L1954:3830, Ljungby kommun, Kronobergs län. (p 5678)

Förbehandling av träkol:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1 % HCl tillsätts (10 h, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1 % NaOH tillsätts (10 h, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före mätningen av ^{14}C -innehållet i acceleratoren förbränns det tvättade och intorkade materialet, surgjort till pH 3, till CO_2 -gas som i sin tur grafiteras genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

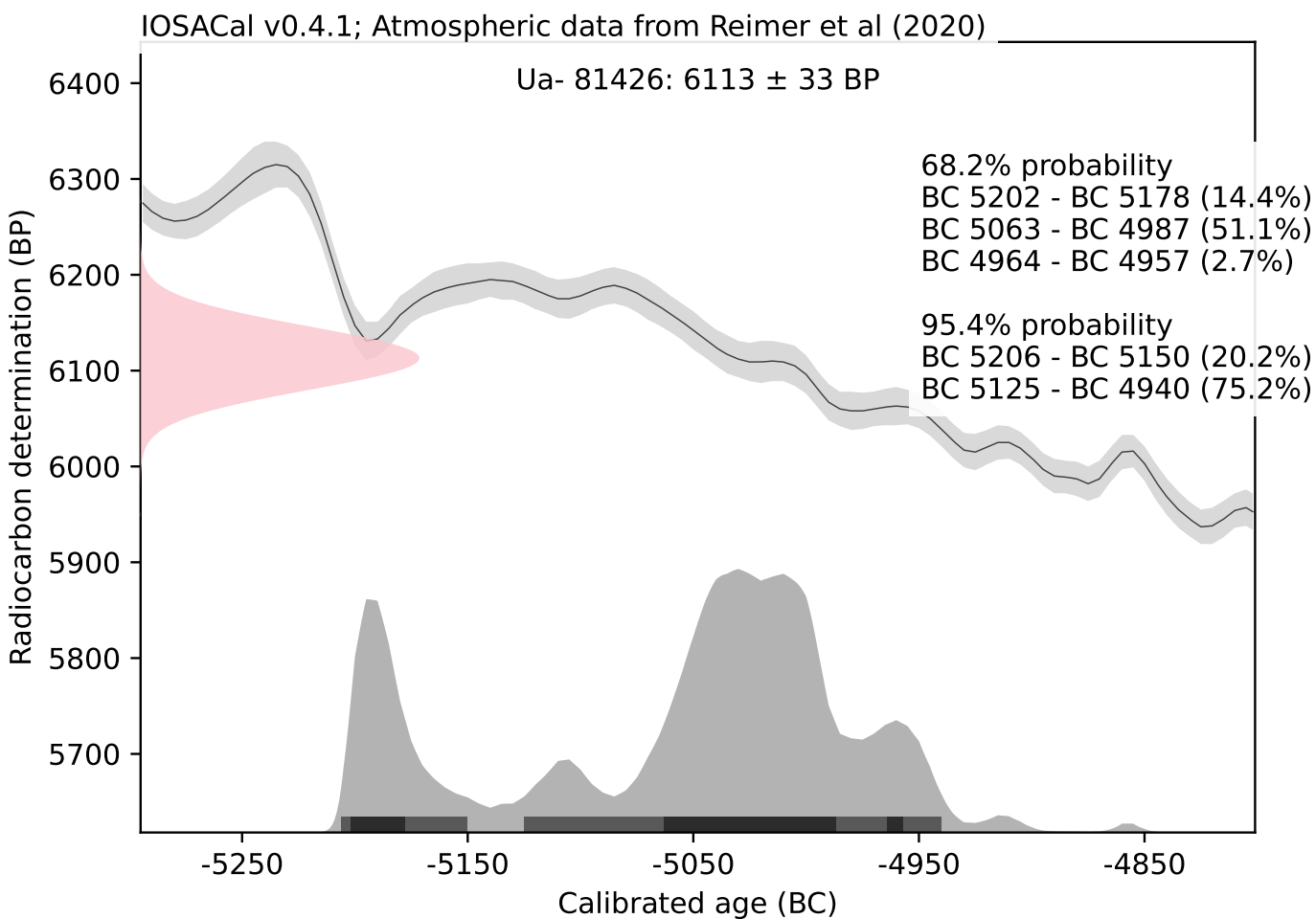
Labnummer	Prov	$\delta^{13}\text{C}\text{‰}$ V-PDB	^{14}C ålder BP
Ua-81426	P1 - A4, Hamneda-Ryd	-25,8	6 113 ± 33

Med vänliga hälsningar

Melanie Melanie Mucke
2024.01.18
Mucke 12:45:25 +01'00'

Melanie Mucke/Daniel Primetzhofner

Kalibreringskurvor

Arkeologisk undersökning av skadad hög inom fornlämning
nr. 13, Hamneda socken, Småland

Genom länsstyrelsens beslut 1978.04.18 förordnades landsantikvarien att utföra arkeologisk undersökning av skadad hög i gravfältet fornlämning nr 13, Hamneda socken, enligt Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister till ekonomiska kartan. Fornlämningen är belägen på fastigheten Ryd 2:12.

Skadan hade uppkommit i samband med tillbyggnad av ett befintligt missionshus omkring 1950. För att bereda plats skars därvid en sektor ut ur högen.

Undersökningen utfördes 1978.04.26 av Karl Johan Krantz och Jan-Åke af Trampe och syftade till dokumentation och borttagande av hela den skadade högen. Som grov-arbetskraft biträdde två personer ur missionsförsamlingen i Ryd.

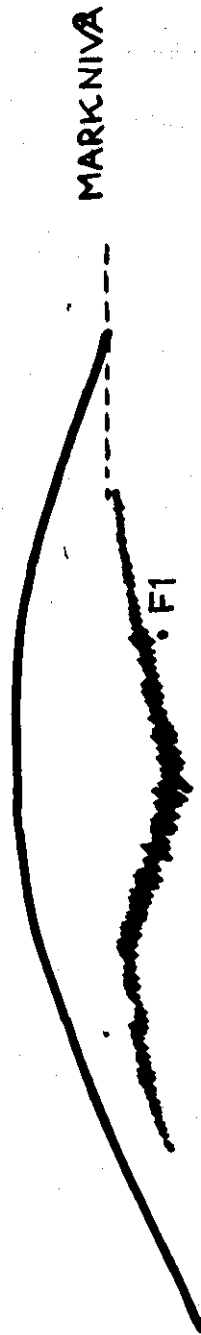
Gravfältet i Ryd är beläget på en höjdsträckning i småbrutet kulturlandskap, och består av cirka 25 högar. Omfattningen framgår av bilagda utdrag ur ekonomiska kartan.

Den undersökta arealen utgjorde mindre än 20 m² av gravfältets totala yta. Anläggningen utgjordes av en hög med cirka 65 decimeters diameter och en höjd av cirka 5 decimeter. Byggnads-materialet utgjordes av mjälla utan steninblandning. Någon stenpackning förekom inte.

Vid undersökningen grävdes ett schakt diametralt genom högen i öst-västlig riktning. Därefter togs den norra halvan av högen bort samt upptogs en 100 dm² stor schaktruta från högens centrum och in i södra halvan.

Vid undersökningen framkom ett lager av sotbladad fet mjälla med slumpvis förekommande kol i olika nivåer mellan 10 centimeter ovan mark och ned till 60 centimeter under mark. 10 decimeter väster om högens centrum påträffades en benbit 40 centimeter under marknivån. I övrigt framkom inget anmärkningsvärt.

PROFIL ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING
FORNLÄMNING NR 13, HAMNEDA SN.

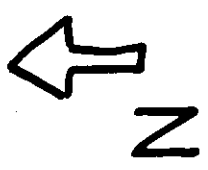
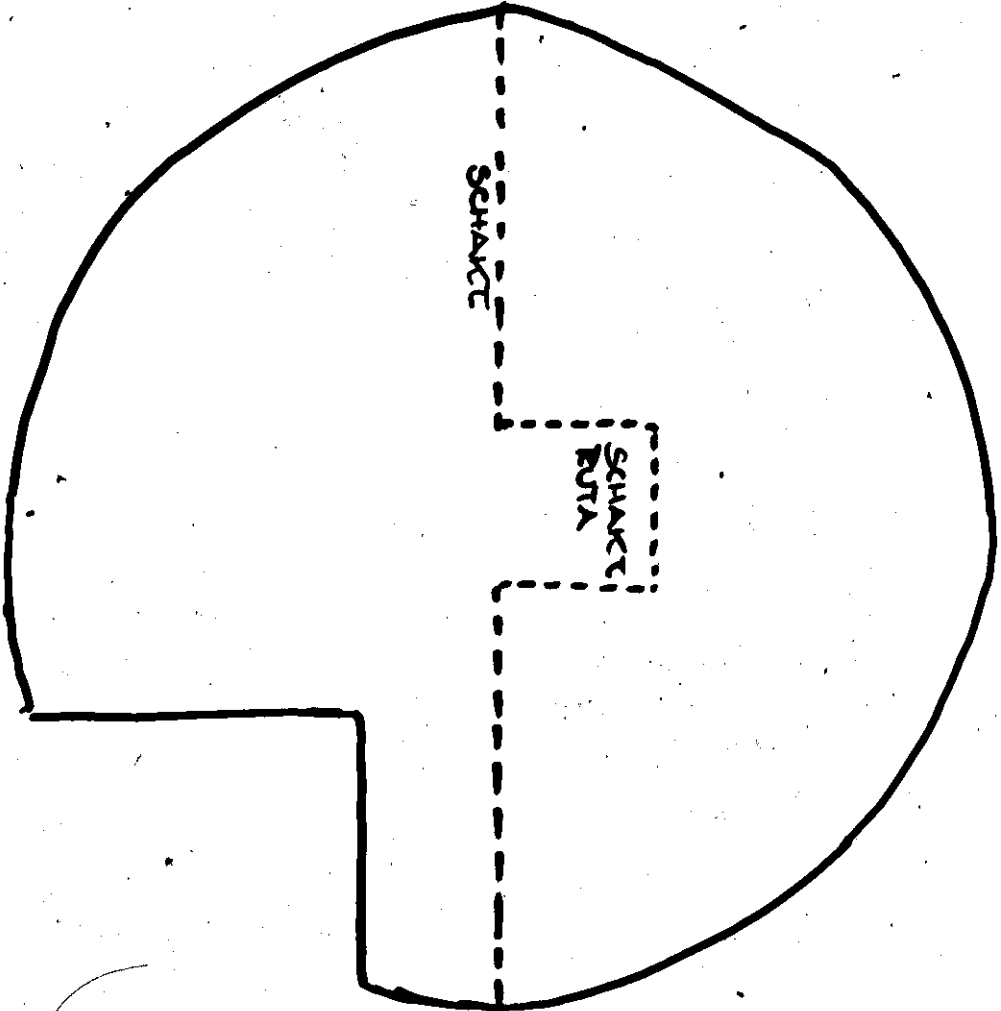

F. FYNDPLATS FÖR BENBIT

SKALA 1:50

Sten Johansson

PLAN.

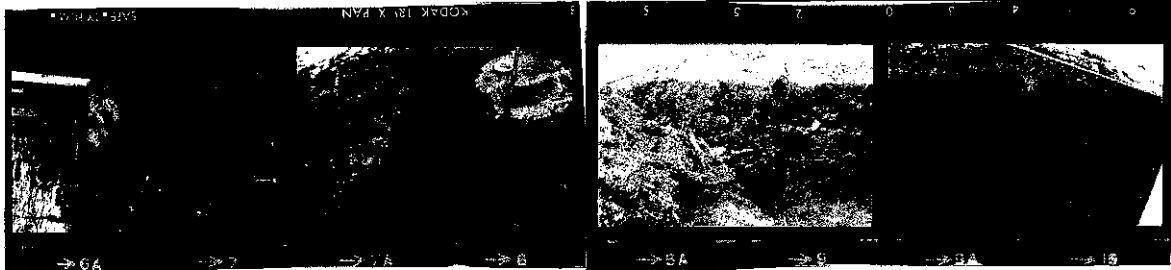
SKALA 1:50

HÖGEN FRÅN NORR

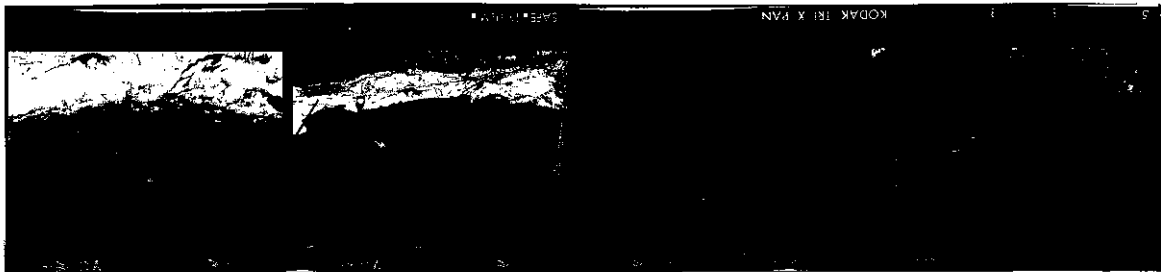
PROFIL

SCHAKT FRÅN V.

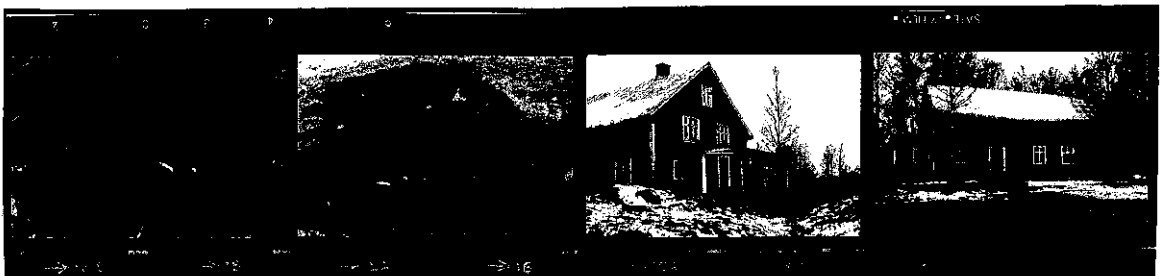

SCHAKT FRÅN S

PROFIL FRÅN N.

SCHAKTUTA I HÖGENS CENTRUM.

SCHAKTUTA I CENTRUM. MISSIONSHUSET I BGD.

HÖG PÅ GRAVFÄLTET FORNL, NR 13
HAMNEDA SN, SVEHLAND
FÖRE ARK. UNDERSÖKNING.

Original. Fotoarkiv

Adress Box 104,
S-392 21 Kalmar

Telefon 0480-45 13 00

E-post info@kalmarlansmuseum.se
Webb kalmarlansmuseum.se

